

Sygn. akt I Ns 460/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant : Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2013 roku w Kłodzku

sprawy z wniosku M. G., P. G., A. G., Ł. G.

przy udziale B. M., J. G. (1), A. M., J. B., S. P. (1), S. P. (2), H. B.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po Z. B.

p o s t a n a w i a:

zmienić postanowienie stwierdzające nabycie spadku po Z. B., zmarłej dnia(...)w K., ostatnio stale zamieszkałej w B., wydane przez Sąd Rejonowy w Kłodzku w dniu 22 lutego 2010 roku, w sprawie o sygn. akt I Ns (...), w ten sposób, że stwierdzić, iż spadek po wyżej wymienionej Z. B.nabyli, na podstawie testamentu notarialnego z dnia 2 lutego 1993 roku, syn F. B., s. S.i Z., oraz wnuk J. G. (1), s. H.i B.- po 1/2 części.

sygn. akt I Ns 460/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy M. G., P. G., A. G.i Ł. G.wnieśli o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, wydanego przez tut. Sąd, w dniu 22 lutego 2010r., w sprawie o sygn. akt (...), poprzez stwierdzenie, że spadek po Z. B.nabyli na podstawie testamentu notarialnego z dnia 2 lutego 1993r. synF. B.i wnuk J. G. (1)- po ? części.

Uczestnicy postępowania J. G. (1), B. M., A. M., S. P. (1), J. B. wnieśli o oddalenie wniosku, zarzucili, że spadkodawczyni spaliła wszystkie otrzymane wypisy w.w. testamentu notarialnego z zamiarem jego odwołania.

Sąd ustalił:

Prawomocnym postanowieniem z dnia 22 lutego 2010r. Sąd Rejonowy w Kłodzku w sprawie o sygn. (...), stwierdził, że spadek po Z. B., zmarłej w dniu (...) w K., ostatnio zamieszkałej w B., na podstawie ustawy, nabyły dzieci: A. P., B. M.i F. B.- po 1/3 części.

Postanowienie zapadło na rozprawie w dniu 22 lutego 2010r., po odebraniu zapewnienia spadkowego od B. M., która zapewniła, że spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu. Wnioskodawcy nie byli uczestnikami tamtego postępowania.

Dowód:

protokół rozprawy oraz postanowienie SR w Kłodzku z dnia 22 lutego 2010r.,(...).

Spadkodawczyni Z. B. pozostawiła testament notarialny z dnia 2 lutego 1993r., w którym do spadku powołała syna F. B. i wnuka J. G. (1) - po połowie.

Dowód:

testament notarialny z dnia 2 lutego 1993r. (k-3)

Wnioskodawcy są dziećmi wnuka spadkodawczyni J. G. (1), powołanego do spadku w w.w. testamencie.

Dowód:

odpisy skrócone aktów urodzenia wnioskodawców M. G., P. G., A. G. i Ł. G. (k-4-6).

Syn spadkodawczyni F. B., powołany do spadku w testamencie, zmarł w dniu 7 marca 2004r.

Dowód:

odpis skrócony aktu zgonu (k-5 akt sprawy tut. Sądu sygn. (...))

Sąd zważył, co następuje:

Po dokonaniu otwarcia i ogłoszenia testamentu notarialnego z dnia 2 lutego 1993r., Sąd zmienił postanowienie stwierdzające nabycie spadku po Z. B., stwierdzając, że dziedziczenie nastąpiło na podstawie w.w. testamentu, na rzecz syna spadkodawczyni F. B. i jej wnuka J. G. (1) - po połowie, w oparciu o przepisy art. 679 § 1 kpc w zw. z art. 926§ 2 kc. Dziedziczenie ustawowe następuje bowiem tylko wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy. Rozrządzić zaś majątkiem na wypadek śmierci można jedynie przez testament (art. 941 kc). Wobec ujawnienia testamentu spadkodawczyni Z. B. już po wydaniu prawomocnego postanowienia stwierdzającego nabycie spadku na podstawie ustawy, należało zmienić postanowienie, ponieważ osoby, które uzyskały stwierdzenie nabycia spadku nie są spadkobiercami (B. M., A. P.) lub ich udział w spadku jest inny niż stwierdzony postanowieniem z dnia 22 lutego 2010r. (F. B.).

Odnosząc się do zarzutu uczestników postępowania, wbrew ich stanowisku, w niniejszej sprawie nie doszło do skutecznego odwołania testamentu.

Zgodnie z art. 943 kc, spadkodawca może w każdej chwili odwołać zarówno cały testament, jak i jego poszczególne postanowienia, co wynika z zasady swobody testowania. Odwołanie testamentu powoduje pozbawienie testamentu odwołanego skutków prawnych. Osoba odwołująca testament nie musi przy tym wskazywać powodów odwołania, jej motywów pozostają poza treścią oświadczenia woli i co do zasady nie mogą mieć wpływu na skuteczność oświadczenia o odwołaniu testamentu. Ustawa nie wprowadza żadnych rygorów co do formy odwołania rozrządzenia testamentowego. Do skutecznego odwołania testamentu wystarczy złożenie oświadczenia woli w sposób dorozumiany, np., przez zniszczenie dokumentu (art. 946 kc). Zniszczenie dokumentu może odbyć się np. przez spalenie czy podarcie, w zamiarze odwołania testamentu, na co powoływali się uczestnicy w niniejszej sprawie, twierdząc, że spadkodawczyni spaliła wszystkie wypisy aktu notarialnego jako testamentu, w zamiarze odsunięcia swojego wnuka J. G. (1) od dziedziczenia, z uwagi na brak akceptacji jego żony J. G. (2). Niezależnie od faktu spalenia wypisów aktów notarialnych oraz motywów, jakimi kierowała się spadkodawczyni, istotnym w sprawie jest, że w dalszym ciągu istnieje oryginał dokumentu, złożony przez notariusza w sądzie spadku. Na tej podstawie tut. Sąd wydał wypis aktu notarialnego - testamentu spadkodawczyni z dnia 2 lutego 1993r., podpisany przez sędziego i opatrzony pieczęcią urzędową, który jest równoznaczny z oryginałem. W dniu 6 czerwca 2013r. dokonano otwarcia i ogłoszenia w.w. testamentu notarialnego (art. 649 § 1 kpc). Nawet zatem w sytuacji, gdyby - jak twierdzą uczestnicy - spadkodawczyni spaliła wszystkie posiadane przez siebie wypisy aktu notarialnego - testamentu z dnia 2 lutego 1993r., w zamiarze jego odwołania, to nadal istnieje oryginał tego testamentu, złożony w tut. Sądzie, na podstawie którego wydaje się dalsze wypisy i który stanowi podstawę dziedziczenia. O skutecznym odwołaniu testamentu, poprzez spalenie, można by mówić, gdyby spadkodawczyni osobiście odebrała testament od notariusza i dokonała zniszczenia wszystkich

dokumentów, co jednak nie miało miejsca. Nie było również przeszkód, aby spadkodawczyni, która wyraziła swoją ostatnią wolę przed notariuszem, dla pewności również w tej samej formie oświadczyła o odwołaniu tego testamentu, czy też sporządziła nowy testament, lub też rozrzuciła swoim majątkiem w innej formie, np. sporządzając testament własnoręczny, tak, aby w przyszłości nie pojawiły się podobne wątpliwości, co do wyrażenia ostatniej woli. Czynności tych spadkodawczyni jednak nie przeprowadziła, zaś prowadzenie obecnie dowodów z odmiennych zeznań świadków czy przesłuchanie na tą okoliczność wyraźnie skonfliktowanych ze sobą uczestników postępowania, nie powinno decydować o tym, jaka była ostatnia wola spadkodawczyni.

W tych okolicznościach wnioski dowodowe uczestników postępowania (zgłoszone w pismach procesowych w toku postępowania), podlegały oddaleniu (co nastąpiło na rozprawie w dniu 8 października 2013r., k-122), ponieważ fakty, które miały być stwierdzone za pomocą tych dowodów, miały w sprawie drugorzędne znaczenie i nie były istotne dla rozstrzygnięcia. Niezależnie od tego, Sąd nie dał wiary uczestnikom postępowania J. G. (1), B. M. i A. M., że - poza J. G. (1) - nie mieli dotychczas wiedzy o przedmiotowym testamencie. W okolicznościach sprawy prezentowane przez nich stanowisko jest nielogiczne i niezgodne z doświadczeniem życiowym - w sytuacji, gdy uczestnicy deklarują bliskie więzi rodzinne trudno uznać, że J. G. (1) nie podzielił się tą wiedzą z matką i siostrą, skoro o istnieniu testamentu wiedzieli sąsiedzi, przesłuchani w sprawie w charakterze świadków. W ocenie Sądu, stanowisko uczestników zmierzało jedynie do pozbawienia majątku spadkowego wnioskodawców i ich matki, z którą byli skonfliktowani. Poza sporem było, że uczestnik J. G. (3) został skazany za przestępstwo znęcania się nad byłą żoną J. G. (2) i ich dziećmi, a następnie z jego winy orzeczono rozwód, co niewątpliwie miało wpływ na prezentowane przez niego, a także jego matkę i siostrę, stanowisko w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono, jak w sentencji postanowienia.